

Pri trajni okvari trebušne slinavke je najbolj prizadeta prebava maščob, zato mora biti prehrana prilagojena z omejenim vnosom maščob in ustrezno sestavo hranil.

OSNOVNA NAČELA PREHRANE

- **Maščobe so dovoljene v omejeni količini**, predvsem: rastlinska olja (bogata z nenasičenimi maščobnimi kislinami), MCT olja (srednjevirižne maščobne kisline).
- Prehrana naj bo: **bogata z ogljikovimi hidrati**, z **nizko vsebnostjo vlaknin**, z **60–80 g beljakovin dnevno** (polovica živalskega izvora).
- Če je prisotna **sladkorna bolezen** (pogost zaplet kroničnega pankreatitisa), naj ogljikovi hidrati predstavljajo največ 50 % dnevnega vnosa – pankreatično dieto je treba prilagoditi diabetični.
- Ta priporočila predstavljajo le osnovni »dietni kompas«. Dieta pri kroničnem pankreatitisu je **individualna** – uživajte predvsem hrano, ki vam ne povzroča težav.
- Najpomembnejša je **popolna abstinenca od alkohola in izogibanje obilnim, mastnim obrokom**.

REŽIM PREHRANJEVANJA

- **4–6 manjših obrokov** dnevno.
- Hrano **jejte počasi** in jo **dobro prežvečite**.
- Pijte **manj tekočine**.
- Izogibajte se hladnim pijačam in pitju med obroki.
- Hrana naj bo primerne temperature.
- Hrano predvsem kuhajte in dušite.
- Pri pečenju uporabite minimalno količino olja.

ODSVETOVANA ŽIVILA

- vse vrste mastnega in prekajenega mesa, mastnih klobas, salam, paštet, drobovino, meso in ribe iz pločevink, slanina, mast, pečeno in panirano meso,
- surovo ali ne povsem prepečeno meso, svinjsko mast, slanino, maslo,
- ocvirke, zaseko;
- vse mastne, močno začinjene juhe ali enolončnice;
- polnomastni mlečne izdelke in mleko, pikantne mastne sire, sladoled, kislo in sladko smetano;
- surovo sadje, ki napenja, suho sadje, lešnike, orehe;
- vse vrste grobe surove zelenjave, stročnice, čebulo, praženo in pečeno ali zelenjavo pripravljeno z majonezo;
- sveži kruh, v olju pečene sladice (krofi, miške), torte, potice;
- rumenjak, jajčne kreme, majonezo;
- žgance, štruklje, kaše, cmoke, ješprenj;
- ostre začimbe, vegeto, jušne kocke, gobe, hren, gorčico;
- vse vrste alkohola, močne kave, prave čaje, gazirane pijače.

PRIPOROČENA ŽIVILA

- vse vrste mladega mesa brez vidne maščobe, pusto kuhano šunko, sončnično in olivno olje;
- posnete juhe ali enolončnice, brez prežganja;
- mleko in mlečne izdelke z manj maščobe, manj masne sire, skuto;
- banane, olupljeno sadje, ki ne napenja, kompote, sadne sokove, čežane, med, marmelado;
- mlado zelenjavo, večinoma naj bo kuhana, solate naj bodo pripravljene z dobrim zeliščnim oljem ali sokom limone, kuhan krompir ali pire s posnetim mlekom;
- prepečenec, en dan star kruh;
- testenine brez jajc, pšenični in koruzni zdrob, pšenično belo moko, riž, riževo moko...;
- beljakov biskvit, medeno pecivo, kekse, pudinge pripravljene na posnetem mleku, nemastne narastke;
- blage domače začimbe;
- zeliščne čaje, sokove iz sadja in zelenjave, žitno kavo, mešane mlečne napitke, mineralne vode brez CO₂.

PRIMERI JEDILNIKOV PRI KRONIČNEM PANKREATITISU

Obroke lahko poljubno kombinirate med posameznimi primeri.

Obrok	Primer I	Primer II	Primer III
ZAJTRK	Bela kava Bel kruh Pusta šunka	Jogurt Kruh Pusta šunka	Čaj z mlekom Kruh Mehko kuhano jajce
MALICA	Jogurt Sadje	Mehko sadje Kruh	Mleko (1,6 % m. m.) Sadje
KOSILO	Špinačna juha Kuhan krompir Dušeno meso Mehka solata Olje za kuho (10 g)	Telečja ali kurja juha Dušen piščanec Dušen riž Kuhana zelenjava Sadna solata Olje za kuho (10 g)	Zelenjavno-mesna enolončnica Kruh Sadje Olje za kuho (10 g)
MALICA	Mleko (1,6 % m. m.) Sadje	Sadni puding	Sadni jogurt
VEČERJA	Testenine z mesom Olje za kuho (10 g) Sadje	Zelenjavno-mesna solata Kruh Olje za kuho (10 g)	Rezina pečenke Mehka solata Kruh Olje za kuho (10 g)

Viri: • Pokorn D., Zdrava prehrana in dietni jedilniki • Služba bolnišnične prehrane in dietoterapije KC, Dieta pri kronični okvari trebušne slinavke • Pokorn D., S prehrano do zdravja